

Rok 1963

Počasí a polní práce.

Krušá zimna
arch. č. 1963/1

Letos byla velmi krutá zimna. Od 10. ledna až do 9. února byly sněhové pokrývky zhruba 50% přes 20 až 25°C, ostřelky 15 až 20° a jen asi třikrát pod -10°C. I v polodni byl sníh málokdy menší než -10°.

Nedostatek vody
a elektr. proudu

Krušá zimna byla v celém státě, ba v celí Evropě. Naše říční toky a vodní přečady zamrzaly a vodní elektrárny trpěly nedostatkem vody. Muselo se šetřit elektrickým jasnem. Jednotlivé průmyslové závody v celém státě měly shodnou dobu, kdy se jim vypínal či nedodával elektr. proud. V podnicích s jednosměrným provozem byl začátek kamenního přerušit zhruba 6. hodiny na osmou. Odlovní závody v Praze stejně pracovaly v neděli místo úterka, aby se v úterý ulehčilo elektr. síti pro jiné závody. V dobovářském závodě ČSD na prefabrikátu byla dopolední směna od 8 do 16 hod. (dříve od 5 do 13) a odpolední až od 22 do 6 ráno místo od 13 do 21. Taková opatření na území státu umožňovala, že nemusel být vypínán elektr. proud pro domácnosti.

Sněhové vánice
arch. č. 1963/1

Krutost zimny zvyšovaly občasné vánice. Jmé 16. 1. musely silnici k Píňnu protáhnout tři pluky. Jmé 3. 2.

napadlo u nás asi 30 cm sněhu; jinde mnohem více a v mnoha krajích republiky byla ochromena všehona doprava. Dne 4. 2. dostali se naši občané do Postějova do práce o $\frac{1}{4}$ 11. hod. místo o $\frac{1}{2}$ 8. Zima řádila v celé Evropě. Konec ledna bylo ve Florencii -20° , na Vesuviu byl sníh a v Anglii hynuli bažanti, rejci a divočí kačiči. V Jugoslávii byla k 9. únoru velká olava a náplav.

Na školách v celém státě začaly pololetní prázdniny. Pololetní již 21. ledna, prázdniny byly o týden prodlouženy, a od 11. února prázdniny znovu, ale začali si až do 1. února chodit chodit v týdních do školy pro úkoly.

Po zeminění mrazů od 10. do 22. února (jen -3 až -10°) byly až do 3. března znovu mrazy -13 až -24°C .

A na té kruté zimě došlo u nás k velkému nedostatku uhlí, malá státní železniční doprava nestačila na přísun. V uhelných skladech v Kómečicích (tam totiž patříme už asi 4 roky; dříve nás zásobovaly Krasomyšlice) dostávali lidé nejvýše 2 q uhlí a 2 q uhel. prachu čili popeláku, když došla zásilka. A na celý rok byl přidělen uhlí jen 15 q pro sto máčnost. Kdo bylo malé dítě, vychová se přiděl asi o 2 q na rok. Někteří lidé kompenzovali takto s. p. uhelné bláto.

Koncem února ležela u nás ještě stále asi 30 cm silná vrstva umrzlého sněhu, který stával velmi pomalu, i když byly slunné dny. Němí mrazíky -3 až -6° trvaly až do 6. dubna a odpov. teploty bývaly jen 0 až $+6^\circ$. Celý první jarní den hustě sněžilo. Teprve od 6. dubna se přes den

Polní práce

steplilo nad $+14^{\circ}$ a pro 16. dubnu dokonce přes 20°C .

Polní práce začaly pozdě. Uhlenská mrazice vy-
rážela a hnojiva uměla se rozharovala teprve posledními kvě-
nové dny. Letí jaro skončilo ke 14. dubnu. Květen byl tep-
lý (většinou bylo 20 až 25°) a bohatý na srážky, dosti iasno
byly bouřky. V červnu byl teplý a ke konci měsíce přinesly bou-
řky též dosti sláby; inkurzka a řekanka byly vyjednoceny do
polovíce měsíce a i přímomy ^{suchá} se skládily dobře. V červenci bylo
 28 až 32° a pro velkou suchu obiloviny přede žněmi zaschly. První
září jaro začalo kromě celkem brzy a též brzy skončily, neboť i ve-
prv byl teplý (až 25°C), ale přímomy, zamáčky i řepa byly
suchem. Tři poslední seřnové dny sice naprášilo 65 mm vody,
ale jinak vláha nepřinesly ani další měsíce. Záto teplo bylo stá-
le: v září 18 až 22° , v říjnu 14 až 18° a do 15. listopadu většinou
nad 10° ; kromě mraziků nebyl téměř žádný. Za přelání pohody skon-
čila sklizeň krmáky 25. září, inkurzky 25. října a řekanky 5. listopadu.

Žně

Sucho

Žníma začala náhle. Hned od 1. prosince začaly mrazy
a ty od 7. 12. bývaly -7 až -15° a nepovolily ani přes den. Žníma
spadlo nešťastně.

Vodní srážky v letech 1960 až 1963 (v milimetrech)

	Le	Ún	Bř	Du	Kv	Čn	Če	Sr	Zá	Ri	Li	Pr	Celkem
1960	28	20	50	18	76	51	112	86	52	49	2	11	555
1961	10	24	6	34	87	117	52	19	6	68	56	27	506
1962	2	12	65	27	135	52	37	56	45	47	100	20	598
1963	32	125	50	7	86	61	19	99	45	5	6	-	535

Výsledky hospodářství 1929

A) Rodl. výroba - (Podle zpráv agronoma Zdeněka Maloněha)

1. Hektarové výnosy:

- a) Obiloviny: ječmen jarní (Bromičovický, Kálčický a Dvorný) celkem 30,36 q/ha. Pšenice ozimá Diana byla napadena vrí a dala jen 23,6 q/ha, Káštická osimá 35,1 q, jarní pšenice dává již větší roční výnos než ozimá: odrůda Želva 35,32 q/ha, ale Zlatka jen 26,75 q - horší úroda a mnoho plevele.
- b) Luskoviny: hrášek Milion 16,81 q a nová odrůda Rondo 23,6 q/ha, což přehledem ke delší vegetační době utpěl suchem v červenci a srpnu a dala jen 14,4 q/ha.
- c) Obiloviny: Brambor: Letos se konečně podařilo restavit klasami výnosů. I když letošní výnos 141,7 q/ha není vysoký, je dobrý vzhledem ke suchému létu a okresnímu průměru na Prostějovsku 121 q/ha. Rané brambory na 3,15 ha byly všechny předklíčeny, mohly být sklizeny brzy a) $\frac{2}{3}$ sklizené se utrhlo 2,1 tis za kilogram, což byla první tak vysoká cena za brambory. Tedy 90 q/ha. Cukrovka průměrným výnosem 310,5 q/ha neuspokojila. Chlévská měla byla ke větší části roztrávena až na jive a tak seti cukrovky skončila kypem 18. května. Křimná řepa na obou dala 630 q/ha, ale nová hona Hana dala jen 264 q - rovinně posádkou setím a různým naplevelením.
- d) Pícniny: Z 1. seče jetelovin se skládilo 50 q sena pro hektar, ale nízký výnos měly směsky na kletno a kukurice na siláž. Proto v závěru léta byl nedostatek kletné píce. Kukurice nutno pěstovat, aby byl dostatek kletné píce v letním období, a potom část i na siláž, protože cukrovka sama by na zimní siláž nestačila.

Škůdci a choroby
ploštin

2. Škůdci a choroby v letošním roce nijak zvlášť nepoškodili polní kultury. Mandelinka bramborová byla likvidována leteckým ošetřením v době výšky první generace. Při pěstování bramborů nebyla potřeba ochrany, poněvadž nebyly pro ni příhodné podmínky, a stejně vlivem suchého počasí pasla nakladená rajčata květily řídně - největšího škůdce rajčatky a hmotné řepy. Na 80% ploch Bbilorin byl proveden postřik postřikem relum.

Postup mechanizace

3. Nové způsoby práce - postup mechanizace:

Na 55 ha bylo provedeno dvouřádková sklizeň ječmene; na poli byly strážky asi 2 až 3 g/ha pro rychlé dosažení sena a pro větší bezpečí mláčením.

Také se uměle dosušelo seno, ale v celku s malým výsledkem, poněvadž u 3 až 4 ventilátorech shořely motory.

U rukovody bylo provedeno strojové prosekávání na 30 ha stejně jako již v roce 1962; podmínkou je však dobře urovnaný povrch pole.

Příemňové sláčení na 33 ha bylo provedeno opožďeně, a proto nemohl být výsledek takový, jak se čekalo.

Jako v r. 1962 tak i letos pracovala na poliích rozmetadla strojůvých (umělořeh) hnojiv a rozmetadla chlívské masy. Kvalita její práce byla lepší nežli kvalita ruční práce. Výkon agregátu na rozmetání strojůvých hnojiv je za směnu ~~asi~~ asi 20 ha - práci 6 pracovníků. Jedno rozmetadlo masy nakradí asi 3 pracovníky a za směnu rozmetá asi 250 g chlívské masy (hnoje).

Vzhledem ke stálému, byl i pozvolněm úbytkem pracovníků lidských síla je mechanizace naprosto nutná a osvědčuje se.

4. Želinařeni.

Želinařeni se provádí na 6 ha půdy; sklenníková plocha je 0,4 ha, prarovník je celkem 8, pracovníků jest celkem bylo 4485, celková kříba na zeleninu činila 166.000,- Kčs, veškeré náklady 210.000 Kčs (z toho semena 14.500 Kčs, hnojiva 5.300, odměna za PJ 80.730, odměna vedoucím za skl. 26.400, kopání 26.500, postřiky a j. 2.360, odpisy skl. 29.800, koně, el. proud a j. 25.000). Při želinařeni není zatím rentabilní.

B, Živočišná výroba

- podle zprávy živočišného kustoslava Lipovského

1. Početní stav dobytka a užitkovost

	1.1.1963	31.12.	
dojnice	174	170	Dojivost: roční průměr 1500 l,
jalovice	67	83	denní průměr 4,1 l
ostatní hov. dobl.	127	124	nejmenší v dubnu 2,6 l
prasnice	74	75	největší v listopadu 5,4 l
veš. dobl. na řív	264	351	Všech selat bylo celkem 124, průměr
selata	210	279	na 1 prasnici 10,5 sel.

2. Ustájení dobytka.

a) kověci: Dojnice jsou ustájeny na 4 místech: v novém kravině 95 ks, na salaši 36 ks, ve starém kravině v domě č. 124 je 28 ks a v č. 125 je 11 ks.

Všech ostatní dobytek je zatím u dvoustranníků: jalovice v č. 13, v č. 115 a 57; v č. 103 je 32 odstavených telat, větší do 250 kg jsou v č. 82 a 29, v č. 65 je 30 kůň na řív (max 250 kg).

b) vepřoví: Prasata na řív jsou ve výhledně, na porodně je 55 prasnic a 200 selat, v domě č. 20 je 20 prasnic a 79 selat.

c) koně: v č. 120 je 14 koní, 8 v č. 19 a 4 v č. 124.

3. Nemoci dobytka.

Stomocin dobytku V měsíci říjnu vyskytl se v č. 13 uhláka čili anthraci-
 uhláka = smět slezinná v polovině jalovic (-11 ks), které uhynuly. Stáj
 byla desinfikována, všechny šaty očkovan a také další přípravky ne-
 bylo. U 33 krav je ještě tuberkulóza, avšak JZD má v plánu je
 do r. 1955 likvidovat. U selat se vyskytla v dosti množství mluví chřip-
 ka, mšičkou mluví uhynulo 70 selat.

4. Situace v chovu v r. 1963, krmné dávky

Dojnice dostávaly v létě až 50 kg zelené píče a 1 kg jádra, mladá do-
 bytka uměrně méně. Nejlepší situace v chovu byla v dubnu, kdy 1 doj-
 nice dostávala jen 20 kg siláže, 0,70 kg jádra a na dozrání slámu.
 Prasnice dostávaly průměrně 1,50 kg jádra a by se selaty ještě přidával
 0,4 kg jádra; prasata v říjnu 1 až 1,5 kg jádra na kus. Nejmenší denní pří-
 růstek na kus byl v lednu - a sice 0,24 kg, největší v květnu - 0,55 kg.

5. Mechanizace prací v dobytce.

Práce v dobytce je usnadněna tím, že na vyřazení stěské
 masy a frásu krmiva se užívá výsledky vozíků a mléko se dojí elektri-
 kárním.

6. Dodávky živoč. produktů.

Mléko	plán byl 275.000 l,	dodáno 203.000 l, t.j. 73,8%
maso hovězí	" " 390 q	" " 410 q, " 105 %
maso vepřové	" " 500 q	" " 504 q, " 100,8%

Hlavní příčinou malé produkce mléka byl nedostatek krmiva
 a špatná náitkovost krav. Následkem nedostatků krmiva v r. 1962
 zůstalo více krav jalovými, které v r. 1963 vůbec nedojily, a také
 muselo být 29 krav vyřazeno. V lednu a v únoru byly silni mrazky;
 dojnice dostávaly krmivo a to také nepřijímalo ho větší doji-

nosti. Ošetrovatelky si málo vydělaly, projevil se nerájem o práci, i bylo nutno změkčit normy. Nejmenší dojitost byla v dubnu; jen 370 l denně.

7. Drůbež.

K 31. 12. 1963 bylo 1450 slepic. Průměrná roční snůška na 1 sle. byla 154 vajec. Dodávkový předpis byl 167.000, ale bylo dodáno více: 197.700, což jest 118,3%.

Umístění: V drůbežárně a v dvou vyřazených autobusech je 1190 slepic a ve stodole domu č. 129 je 260. Kůrta je vyrůstající v bak. av. ocelovně, která se vyhřívá infračervenými a kamny. Mladé slepice na chov vyrábí v 5 pojezdových kurnících a převáží se v poli s místa na místo. Drůbežárna je jen na 250 kusů a je opravdu přeplněná. Ošetrovatelky drůbeže jsou tři.

C) Odměňování za práci v JZD

Stodolka PJ = pracovní jednotky byla letos v penězích 18 Kčs, a naturálních 0,59 kšs, čili celkem 18,59 Kčs.

Vydělky traktoristů byly 520 až 900 PJ, u kočů 520 až 830 PJ, u kurnících (podle přírůstků na váze dobytka) 460 až 1030 PJ, dojítky 420 až 1020. Velmi slabé to bylo a je v rozličné výrobě, kde je práce stále méně a kde jsou také větší starší země: 150 až 470 PJ.

D) Pomoc brigád v JZD.

Pomocí pracovníků z obce bylo třeba ponejvíce na jaře práci na rukovci a při řízení. Plázeň sem na 20 ha provedli brigádníci z Kozehorby a z Holokátní poradny v Prostějově a záciměst. Při školy vyjmomkli při druhém sběru brambor na výměře 28 ha. Při

odvoz cukrovky vpomáhala 2 vojenská auta a odvezla celkem 8.708, - q. Auto se zároveň vpomohlo jen márkově a odvezla 465 q. Brigádníci vykonali práce celkem za 43.300 Kčs.

Hospodářství na statku Lukrovarské ekonomie
celková výměra byla 182 ha.

Namístnanců: 1 správce, 1 pomoc. kulník (sáňák), 5 kořich, 3 kuchařičky, v živoč. výrobě v Dobroměřicích 9 osolů a v Hradčanech 2, v past. krmiv. výrobě 23 žen ve stáří většinou přes 50 let.

Přiměřené výnosy na 1 ha:

zimní ječmen	26 q	cukrovka	403 q
jarní "	41 q	" semenačka	20 q
zimní pšenice	40 q	hemná řepa	403 q
ječmínový trávník	75 q	semáčky	165 q

Zimní pšenice i ječmen a ječmínový přesimovaly dobře.

Živáči sklizně: 20 ha obilí sklizeno dvouřádkově, 60 ha kombajny a samosetáče. Dvouřádkově kombajnem sklízeli 3 ha řepy a osvědčilo se to. Řepný kombajn dělal práci lépe než vyotáče; netrhal kořeny. Ale protéká asi 30 m na okraji, čili délka pole aby byla alespoň 400 m - to je podnět správce Boleslava Golda.

Živočišná výroba. K 31. 12. 1963 bylo 85 dojnic, 13 jalovic březích, 35 jalovic, 25 kus. řívného skotu, telat 21 a v Hradčanech 23 prasnic. Přiměřená dojnost byla 8,5 l, roční průměr na 1 prasnici byl 17 mlat a plán 240 selat splněn na 391 kusů. Celoroční přírůstek na mlat v dobytka byl 198 q proti plánovanému 189 q.

Kořeni měli celý rok dostatek, i když do vyžltnutí a žolů.

placidi musaji dodával žitky a mýchdy i slámu a obilí.
Nemoci se u dobytka nevyskytly žádné.

Českosl. svaz zahrádkářů a ovocnářů.

Místní pobočka ČSZO uspořádala dne 26. ledna společnou výstavu
slučky ples, dne 1. dubna veř. přednášku dra. Zacha o výživě a ochraně
stromů a dne 21. a 22. září zájezd na celostátní výstavu ovoce a j.
v Bratislavě (-37 účastníků).

Ai po velké suchu nebylo ovoce letos valné, přec bylo u nás u
pořádání 3. listopadu výstava ovoce v místní sokolovně za účá-
sti 40 vystavovatelů z Dobromilic a 8 z Kladčan. N. b. Na celém prostějov-
ském území byly jen čtyři výstavy!

Pro Dobromilice a Doloplazy bylo letos doručeno 120 stromků, které
na základě 28 q umělých hnojiv a v prosinci získala Jaroslava Hrbáčková ještě
mimořádný příděl 50 q hnojiv. Strážkářky na osídlení stromů proti hmy-
su byly rozjmenovány: 3 pro Dobromilice, 1 pro Doloplazy a 1 pro Kladčany.

Činnost nár. výboru a j. orgánů.

a) Vážné práce:

Přámení akce Z (-arebni obce) dokončena výstavba sokolovny - náhl. 99.000 Kčs
" " provedení kamalisace v délce 135 m - náhl. 17.000 Kčs
Dokončena generální oprava domu č. 200, evaněho "Dělnický" domu, v němž
je nyní 8 bytů v 1 kuchyni a 2 pokojích, každý byt má nezávislou před-
sír, výtah, náhod a koupelku, všude jsou nová okna a dveře - ná-
hl. nákladem 57.000 Kčs.

Vedle 400 mateřské školy vybudován chodník - nákladem 1200 Kčs

V pámku - ve škole dává 9 nových chov a šovců - náhl. 4. 100.-25.

b) Bezpečnostní a keshní komise se starala o bezpečnost především volně vystrašnými tabulkami o pákou jízdy motoru a motorovými vozidly v určitých úsecích. Dále resurovala spory mezi občany pokud možno smírem, a bylo-li třeba, byla pokutou za provinění, pokud nepodléhala okresnímu lid. soudu. Ji příslušelo resurovat přestupky ponau do výše 500.-Kč. Komisi resurovali i naši lidoví soudci Alois Pračka, Marie Kucerová a Elfrieda Lavadilová.

c) Rada žen vyhlásila v tomto roce dobrou iniciativu. V březnu byla jejím přičiněním zřízena při mateřské škole kuchyně, aby děti mohl být celodenně stravováni. Do této doby se nosily nějaký čas pro děti obědy ze školní kuchyně Z. D. Š. Za účasti všech místních škol uspořádala rovněž v březnu oslavu Mezinárodního dne žen, při níž všechny ženy ve stáří nad 80 let dostaly kyličku s malým dárkem a s přáním hojného zdraví do stáří let. U zahrádkářů a páhmentkářů provedla ^{rada} agitační akce, jejím výsledkem bylo, že máše J. D. přikoupilo dodávku rajec o 35.000 kusů. A konečně členky Rady osvětlily o J. D. 1,5 ha cukrovky.

d) Tbor pro občanské záležitosti uspořádal slavnostní vítání ^{rodin} 20 let a Dobromila a z Doloplar do řístava (pozn.: vítání se týká novoročenal toho roku nebo období) a 30. čerema manáekim Josefem (* 1884) a Marii ¹⁸⁸⁷ Daněkovým na čísla 195 po jejich příchodu z hostela připravil slavnostní posrzení k jejich zlaté svatbě. Předsedkyně Tboru Marie

ženské kuchyně
při mateř. škole

Oslava MDŽ

vítání dětí

Zlatá svatba

Rusová jubilarňky finitála a předseda MNV Cyril Petráčla absolvoval jejich živelní dechů a do dalšího přivola jim přal lovně zdraví a síly. Plavnosti se samovolně účastnily i jejich děti se svými rodinami. Při oslavě přednesli básně písně a přebrala knižku a jubilarňky dostali jako dárek sousoší, připomínající jejich mládí. Josef Daněš je malířem pokojů a přes svůj vysoký věk smáčí se vzhovět ráhami v místě i okolí. Každý má volný den a každý maluje i v zimě. Je ještě svěží. Jeho manželka vzpomíná, pokud je to práva dovoluje, v místním zeměd. družství.

Pohyb obyvatelstva.

Podle výkazu MNV narodilo se v r. 1963 13 chlapců a 5 děvčat - celkem 18 dětí, zemřeli 3 muži a 5 žen a odstěhovali se Bohumil a Anna Kormaní (č. 112) s 3 dětmi.

Počet obyvatel k 31. 12. 1963 je tedy 1020, z toho 486 mužů a 530 žen.

Změny v majitelství domů.

1. Jozek Petr koupil dům č. 78 od Cyrila Vrány
2. Koral Ladislav " č. 145 od Ludmily Matouškové
3. Svoboda Antonín " č. 153 od Františka Jandla
4. Klára Jiříčková " č. 154 od Blahy Ležarové
5. Daněš Josef " č. 170 po Bohumile Keksově
6. Rus Josef " č. 180 od Marie Palatě

Domky pod poř. č. 2, 3 a 5 má nabyvatel vedle svého domu a

o jeho prostory, lidé rozšířil svůj dosavadní byt (čili sloužil sám se svým), anebo nový dům přemělal pro své děti.

Práce pro veřejnost.

Už některý dřívější rok je v této kronice zmínka o tom, že mezi občany máme už dosti té některé občanskosti nebo služeb práce v některých spolcích a vůbec pro veřejnost. A letos to nebylo o nic lepší má loni či předloni. O funkce v organizacích málokdo stojí, někdo je přímo odpírá. Někdy je třeba dlouhého přemlouvání, jindy přímo překazu „strany“, t. j. místní organizace KSČ, někdy také šel z obce nebo KSČ přijít na pracoviště člověka a ten pak funkci vyal, aby nedostal špatný posudek, nebo nepřijel o postavení na pracovišti. Jsou však ještě jedinci - většinou ze starší generace, jimž je veřejná činnost skoro polichotou nebo je považují za samozřejmou povinnost, funkci přijmou bez nepřání a vykonávají ji se radostí.

Sázení topolů.

Na žádost Ředitelství státních lesů Kromě, lesní páseč Olomouc, vysadili starší záři v dřívější školy letos na jaře na pozemku Býčina 2500 topolů. Za dobře vykonanou práci dostali zaplacení a to loni i pěkné písemné poděkování. Až na několik se všechny stromky ujaly. Před odchodem na přádniny je záři ještě skopali. Celý 1000 topolů vysadili záři již v r. 1964 na pozemku podél potoka. Ale pomůcky dodané sadence byly špatně připravené a po sázení byly zamrzlé, ujalo se jich velmi málo.

Dokončení prací na sokolovně.

Podle záznamu na str. 175 nebyly v r. 1960 všechny práce na přebudování sokolovně úplně dokončeny. V r. 1961 byly provedeny některé menší úpravy na schodišti a jinde a v prosinci byla dokončena všechna okna a dveře. Z plánované částky 90.000 Kčs se však vyčerpalo jen 40.000, takže tedy propadl. V r. 1962 se nedělati do alkem nic, neboť nebyly povoleny žádné peníze od ministerstva školství a tělesné výchovy v naší sokolovně dostal ONV + Hostijové jako vlastní úkol na r. 1963 provést úplně dokončení prací na sokolovně. Tak se také stalo celkovým nákladem 99.000 Kčs.

Při této příležitosti neustává podívat se na finanční stránku přebudování sokolovny. V r. 1958 bylo rozpočteno na 644.000 Kčs. Z toho mělo býtti uhrazeno z veřejných peněz 265.000 Kčs, ostatní shromážděním a brigádami. V r. 1957 dala na přestavbu Tělovýchova celková svoji hotovost 23.500 Kčs a dále čistý výdělek z každého svého podniku, pojišťovna vyplatila na zářijový shop (jako následně žijelní pokroky) 40.000 Kčs a krajští výbor těl. vých. v Olomouci 10.900 Kčs, v roce 1958 ještě 80.000 a v r. 1959 navíc 185.000. Z dotací MNV (v akci Z a j.) se dostalo 40.000 v r. 1959, 36.000 v r. 1960, v r. 1961 asi 40.000 a 1963 posledních 99.000 Kčs. Finanční vyhodnocení brigádnických hodin zatím není.

A ještě dvě čísla: Zařízení vodovodu stálo 17.500 Kčs a zřízení ústředního topení i s kotlem 68.000 Kčs.

Tělovýchova a sport.

Tělovýchovná jednotka Sokol se spolupřičiněním dě-

to mateřské i základní školy připravila na 23. červnu před-
ní tělovýchovné odpoledne s tančily, ranními cvičeními
a cvičením na mairádě. S navícenými vlastními ústly
přijeli i klapani a děvčata z brodecké školy, avšak pro ob-
mi špatné počasí se muselo všechno konat na jevišti v sokolov-
ně. Byla to velká škoda. Všechna vystoupení utrpěla omezením
prostorem. Počasí konvilo i velmi slabou návštěvou.

Memoriál Aloise Žvátory. V r. 1961 zemřel dlouholetý
funkcionář a zakládající člen místního sportovního fotbalového
klubu. Na návrh jeho bývalých spolupracovníků a přátel, předsedy čin-
tářského ústředí, který po osvobození v r. 1945 odešel do polárního a stá-
řije v Kémovic, bylo v r. 1963 na schůzi sportovců usneseno pře-
dat pohárový turnaj v kopané, nazvaný Memoriál Aloise Žvátory.
1. ročník tohoto turnaje byl uspořádán v červenci 1963 na místních fo-
balových hřištích v Dobromilicích, Ivančicích, M. Málkovicích a Písnině. Vítězem se
stal sportovní oddíl kopané J. J. Sokol Dobromilice a získal pohárový
pokal. Pokal je kovový a i s příslušným nápisem byl vyroben v Ké-
movicích. Po zářezě byly nejlepšími hráčům a pasivnějším funkcioná-
řům sportovního oddílu Dobromilice předány plakety. V předání
1. ročníku byla v sokolovně slavnostní schůze; přítomno bylo asi
70 sportovců a přátel sportu.

Fotografická k. 1962

Dodatek k r. 1962. V červenci r. 1962 byl v Dobromi-
licích sebran III. ročník Hanáckého turnaje na místních fotbalových
hřištích v Dobromilicích, Měrovicích, Kémovicích a Doloplatě. Vítězem se staly Dobromilice.
Při této příležitosti byly předány diplomy za dlouholetou činnost hráčům:
Jan Antoničovi, Ladislavu Dolíčkovi, Jaroslavu Jordánovi,

Zdeněk Opravilovi, Jaroslavu Šustrovi a Karlu Zepelalovi.

Návrhové slovo k letošním roku 1963.

Letošní rok není žádným zvláštním letopočtem, jen máměj připadá 15. výročí 4. kv. únorového vítězství pracujícího lidu v r. 1948. A pak těch 15 roků, jež od té doby uplynuly, se v životě naší vesmírce velmi mnoho změnilo, a to hlavně v zemědělském podnikání. A poněvadž za 3 či 4 desetky let tu nebude má téměř nikdo pamatovat, jak to tu i jinde na vesnicích bylo, je třeba to kapsat do kroniky. Byly tu rolnické usedlosti a každý rolník hospodářil samostatně na svých polích, jež v velikosti 1, 2 ha, až přes 2 ha měl v různých částech katastru. Choval hovězí i vepřový dobytek ve chlévě, koně ve staji, slámu a suchou píce ukládal ve stodole a na hřbítech měl chlévy a mad obyčejným osmením, obilí (pšen) na komové nebo na sýpce. Ke svému hospodářství, které mělo 2, 5, 10 až 20 ha polí, prochtával, co chtěl a kolik chtěl. Pšezoblyž volně prodával. V sobě chupace bylo však každému zemědělovi předpisováno, kolik má dodat pro státní tek obilí, brambor, cukrovky, masa, mléka, vajec. A pro naše osvobození bylo tím více nutné, aby každý zemědělec dodal pro stát co nejvíce produktů, a proto mu podle plánu každoročně bylo vyměřeno, kolik má čeho pěstovat a dodat.

jak se hospodářilo soukromě

Vázané hospodářství

Pole obdělávali koňmi nebo kravami v vlastním náročném nebo stáji. Při práci na poli mu pomáhaly ženy, děvčátka i jejich dělníci a zemědělec jim zase obdělával jejich pole o výměře 2, 5 či 7 mori (1 mor. = 0,19 ha). Obvykle na konci roku se všechny práce vyúčtovaly. Ve větších usedlostech, kde bylo více polí i dobyt-

ka, pokud nestačili na práci rodinní příslušníci, mívával hospodář ještě celoroční placení síly, a sice pačolka žili čeledína a 1 nebo 2 děvečky. Podle toho, jak se kterému zeměděli dařilo, přikupoval lepší kácí stroje, mlátičky a j., káčil si samočinné mřížiny pro dobytek a j. O tomto viz také již na str. 36.

Tak se hospodařilo soukromě, ale v. 1948 únorovou proklau převzala veškerou moc do v naší republice komunistická strana a tak začala socialisaci, prováděnou od našeho osvobození v r. 1945 v průmyslu, těžbě a všech velkých podnicích, uplatňovat do důsledků i ve všech oborech drobného podnikání, a tudíž i ve vesnickém hospodaření. Velké průmyslové a j. podniky byly znárodněny, drobné měly být kolktivizovány. Pro práci na polích i v obcích měla v celá vesnice sloužit v družstvo a pracovat společně.

Vstup do zemědělského družstva měl být dobrovolný, ale přestože k úplné socialisaci vesnice byla politická a svízelná. V naší obci bylo jednotné zemědělské družstvo - JZD založeno v. 1950 (viz str. 59-61). Naši zemědělci většinou družstvo odmítali. Značnou měrou se rozhodně hrála otázka psychologická. Ke vstupu do družstva viděl zemědělec ztrátu samostatnosti a ztrátu majetku rodového anebo majetku, který těžce vydobyl ve dvou generacích. Kromě toho to byla nedůvěra, zda se to společně hospodaření udá, nebo se všichni raději. Když vstup do družstva byl vládní nařízen, snáze by to byli přijali.

Přesvědčováním o výhodách společného hospodaření málo pomohlo, ale postupem času někteří zemědělci ustoupili do družstva, či nestačili sami na práci, jimí postěhou domů, dozděvek a poplasků, nebo aby se síť udrželo na studiích a konveně ve více případech

bylo provedeno nedovoleného vyprošťování (na př. o vystěhování) se staly
my také významnými činiteli, kteří měli v nás socialisaci provést.

Starý spisovatel soukromého hospodářství postupně kamikal, až
kamioně v březnu 1958 podepsalo posledních 10 ~~na~~ významných kemů
dílů přihlášku do JZD k 1.1. 1959. Když k tomu došlo, bylo mnoho
spokojení, nadávek, klosti, nepřátelství v obci, která se několikrát děl
kilo v dva otěv proti sobě panyatí kábory. Bylo proklínání i bouhy
po pomatě, ale dnes už je to všechno pryč ať má větší či menší
něčí katephlost. Lidé si už novému spisovatelu hospodářství rozkali, i
když se některá se vším úplně namířili. To vše je obřadkou časů.

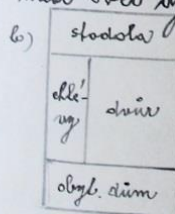
Po materiální stránce zemědělským družstevníkům není vše.

Osobně jim odpadá starost, jak sklídat, jak dovozit, po práci v poli
nemí večer doma s honem s proklínáním obzvlášť a j. Práci na poli dě
kají jedni, u dobytka druzí, tu nejčastěji stroje. Za svou práci do
stomou družstevníci odměnu v penězích i v naturálních a mohou si vy
kmit i dvě prasata.

Zavedení společného hospodářství se pozvolna změnil i spisovatel
kivola na vesnici, spisovatel bydlení a kancně i vzhled vesnice. Jsou
družstevní kharány a j. budovy a jako nepostradatelné pomalu vzniká sto
doly a chlévy v dosavadních usedlostech. Už dnes se některá rozpadají.

V naší obci byly tyto dva základní typy rolnických usedlostí:

U typu b) souvisela stodola těsně s chlévy a dvůr
byl úplně uzavřen - byl menší, u typu a) byla
stodola dále od chlévu, dvůr byl větší, ale více

otevřen. Obytné domy byly přičleněny vesměs do ulice a se sousedními
stavily souvislou řadou.

Pozor: Dodatek k r. 1963 je ještě
na další straně!

Zapsal

Čestmír Kovářík,
kronikář

Uraz: Na podzim tohoto roku ^{z velkého mlhy} jel Vojtěch Grigar na moči-
 mí směrem do cukrovaru v Němčicích. Zároveň na zeleňáckém příjezdu
 v Němčicích, která nebyla úplně správně, rahlé se v posledním oka-
 mžiku, že stáhl jen prstík moped a pověsíl se rukama na závoru, na kte-
 rou narazil hlavou. Moped pod ním spadl a už jej zachytil rychlík, který
 se byl v tom okamžiku předval. Všechno dopadlo mace dobře: trochu rozbítý
 nos, lící kost, dolní žilist a naložené žebro. Postižený byl v nemocnici
 jen 4 dny a 14 dní v domácím ošetření.

arch. č. 1963/2

Nábor do zemědělství. Mnozí řáky, kteří mají
 končit školní docházku, se každoročně konává nábor do povolání, kte-
 rá jsou nedostatkem dorostu. Řáky to bývalo horničství a státní služba,
 teď už po několika letech je to zemědělství. K tomu na besedu s dělníky,
 dělníky i jejich rodiči předávají řáky v příslušných učilišt. Jako vy-
 stala beseda a nábor do zemědělství letos na škole v Dobromilicích, vi-
 síme na výstřižku ze Stráče lidu z 21. 11. 1963, kde je i fotografie řáka
 Ladislava Tměního, který se rozhodl jít na mechanikátora.

arch. č. 1963/3

Dobývání vesmíru. Jako předstíle roky, tak i letos jsou
 se zájmem sledovali další pokusy či kráky na cestě k dobytí vesmíru.
 Byla to sovětská automatická stanice Luna 4, vypuštěná směrem k Mě-
 síci dne 2. dubna a pak v úvodu společný let sovětských kosmických lo-
 dií Vostok 5 (řídil podpluk. V. F. Bykovskij) a Vostok 6 - řídila žena, prv-
 ní kosmonautka světa, V. V. Tereškovová.

Námětu "Dobývání vesmíru" využila i řel. filmařie a kována
 na pápalky. SOLO Lipník vydala na toto téma 15 kusovou sérii pápal-
 ky a malby.

Proklel 2/5 68
 Růžička